תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר זרעים

פסקי תוספות על ברכות

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על ברכות

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-ברכות/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 7
פירוש ב 7
פירוש ג 7
פירוש ד 7
פירוש ה 7
פירוש ו 7
פירוש ז 7
פירוש ח 7
פירוש ט 7
פירוש י 8
פירוש יא 8
פירוש יב 8
פירוש יג 8
פירוש יד 8
פירוש טו 8
פירוש טז 8
פירוש יז 8
פירוש יח 8
פירוש יט 9
פירוש כ 9
פירוש כא 9
פירוש כב 9
פירוש כג 9
פירוש כד 9
פירוש כה 9
פירוש כו 9
פירוש כז 10
פירוש כח 10
פירוש כט 10
פירוש ל 10
פירוש לא 10
פירוש לב 10
פירוש לג 10
פירוש לד 10
פירוש לה 10
פירוש לו 10
פירוש לז 11
פירוש לח 11
פירוש לט 11
פירוש מ 11
פירוש מא 11
פירוש מב 11
פירוש מג 11
פירוש מד 11
פירוש מה 11
פירוש מו 11
פירוש מז 12
פירוש מח 12
פירוש מט 12
פירוש נ 12
פירוש נא 12
פירוש נב 12
פירוש נג 12
פירוש נד 12
פירוש נה 12
פירוש נו 13
פירוש נז 13
פירוש נח 13
פירוש נט 13
פירוש ס 13
פירוש סא 13
פירוש סב 13

פירוש סג 13
פירוש סד 14
פירוש סה 14
פירוש סו 14
פירוש סז 14
פירוש סח 14
פירוש סט 14
פירוש ע 14
פירוש עא 14
פירוש עב 14
פירוש עג 15
פירוש עד 15
פירוש עה 15
פירוש עו 15
פירוש עז 15
פירוש עח 15
פירוש עט 15
פירוש פ 15
פירוש פא 15
פירוש פב 15
פירוש פג 16
פירוש פד 16
פירוש פה 16
פירוש פו 16
פירוש פז 16
פירוש פח 16
פירוש פט 16
פירוש צ 16
פירוש צא 16
פירוש צב 16
פירוש צג 17
פירוש צד 17
פירוש צה 17
פירוש צו 17
פירוש צז 17
פירוש צח 17
פירוש צט 17
פירוש ק 17
פירוש קא 17
פירוש קב 17
פירוש קג 18
פירוש קד 18
פירוש קה 18
פירוש קו 18
פירוש קז 18
פירוש קח 18
פירוש קט 18
פירוש קי 18
פירוש קיא 18
פירוש קיב 18
פירוש קיג 19
פירוש קיד 19
פירוש קטו 19
פירוש קטז 19
פירוש קיז 19
פירוש קיח 19
פירוש קיט 19
פירוש קכ 19
פירוש קכא 19
פירוש קכב 19
פירוש קכג 20
פירוש קכד 20
פירוש קכה 20
פירוש קכו 20

פירוש קכז 20
פירוש קכח 20
פירוש קכט 20
פירוש קל 20
פירוש קלא 20
פירוש קלב 21
פירוש קלג 21
פירוש קלד 21
פירוש קלה 21
פירוש קלו 21
פירוש קלז 21
פירוש קלח 21
פירוש קלט 21
פירוש קמ 21
פירוש קמא 22
פירוש קמב 22
פירוש קמג 22
פירוש קמד 22
פירוש קמה 22
פירוש קמו 22
פירוש קמז 22
פירוש קמח 22
פירוש קמט 22
פירוש קנ 22
פירוש קנא 23
פירוש קנב 23
פירוש קנג 23
פירוש קנד 23
פירוש קנה 23
פירוש קנו 23
פירוש קנז 23
פירוש קנח 23
פירוש קנט 23
פירוש קס 23
פירוש קסא 24
פירוש קסב 24
פירוש קסג 24
פירוש קסד 24
פירוש קסה 24
פירוש קסו 24
פירוש קסז 24
פירוש קסח 24
פירוש קסט 24
פירוש קע 24
פירוש קעא 25
פירוש קעב 25
פירוש קעג 25
פירוש קעד 25
פירוש קעה 25
פירוש קעו 25
פירוש קעז 25
פירוש קעח 25
פירוש קעט 25
פירוש קפ 25
פירוש קפא 26
פירוש קפב 26
פירוש קפג 26
פירוש קפד 26
פירוש קפה 26
פירוש קפו 26
פירוש קפז 26
פירוש קפח 26
פירוש קפט 26
פירוש קצ 27

פירוש קצא 27
פירוש קצב 27
פירוש קצג 27
פירוש קצד 27
פירוש קצה 27
פירוש קצו 27
פירוש קצז 27
פירוש קצח 27
פירוש קצט 28

פירוש א

קריאת שמע של בית הכנסת עיקר מ"מ טוב לקרותה (כולה) לפני מטתו ובלא ברכה [וצ"ע דכולה אינו משמע בתוס']. ד"ה מאימתי: דף ב ע"א

פירוש ב

זמן תפלת המנחה עד הערב ותפלת מעריב מפלג המנחה. בא"ד שם

פירוש ג

הביננו להתפלל בשדה ולא בעיר: ד"ה היה לך דף ג' ע"א

פירוש ד

פירוש יהא שמיה רבא: ד"ה ועונין יהא שמיה: שם

פירוש ה

אין לדבר דברי תורה בתוך ד' אמות של מת. ד"ה אין אומרים: ע"ב

פירוש ו

אין לאכול (תחלת) סעודה משהגיע זמן ק"ש של לילה עד [שיקרא ק"ש] ויתפלל. ד"ה וקורא: דף ד ע"ב

פירוש ז

טעם על הפסוקים דקודם יראו עינינו ואותה ברכה למה נתקנה. ד"ה אמר ר"י: דף ד ע"ב ובדף ב' ע"א ד"ה מברך:

פירוש ח

לסמוך גאולה לתפלה שחרית וערבית: ד"ה אמר ר"י: שם

פירוש ט

שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין הקיר [אבל מילתא דקביע כגון ארון ותיבה מותר] ד"ה שלא: דף ה ע"ב

פירוש י

אין לעשות מלאכה בבקר קודם תפלתו [אבל לימוד מותר]. ד"ה אלא: שם

פירוש יא

שלא לשום ראש או רגל מטתו בין מזרח למערב [כן פירש"י ובתוס' פי' דוקא כשישן עם אשתו]. ד"ה כל הנותן: שם

פירוש יב

אין צריך להמתין לחברו בבתי כנסיות שלנו [כפר"ת. ור"י היה ממתין ונאה להחמיר אף לנו]. ד"ה המתפלל ובדף ב ע"א ד"ה מברך: דף ו' ע"א

פירוש יג

צריך לקבוע מקום לתפלתו אפילו בחד בית הכנסת [לא נמצא כך בתוס' שלנו כ"א באשר"י סי' ז]:

פירוש יד

מה פירוש של אחורי בית הכנסת. ד"ה אחורי: שם ע"א

פירוש טו

פירוש מורידין הצדוקים. ד"ה ההוא צדוקי: דף ז ע"א

פירוש טז

יחיד המתפלל בביתו יכוין להתפלל בעידן צלותא דצבורא. [כן מפורש בגמרא]: שם ע"ב

פירוש יז

פי' דצריך ליכנס שני פתחים בבית הכנסת קודם שיתפלל. [דין זה באשר"י סימן ז']: [בתוס' רי"ח]: דף ח ע"א

פירוש יח

אסור ללמוד בשעת הקריאה [אבל מי שתורתו אומנתו מותר כמו רב ששת] ד"ה רב ששת: דף ח ע"א

פירוש יט

שנים מקרא ואחד תרגום ולא בלשון לעז ופסוקים בלשון תרגום. ד"ה שנים מקרא שם

פירוש כ

פרשיות המועדות. [זה לפי גירסת הערוך פרשיות דכלה אשר דרשו אז מהלכות המועד והוא בתוספות רבי יהודה חסיד ע"ש]

פירוש כא

פירוש כאלו התענה תשיעי ועשירי. ד"ה כאלו: דף ח ע"ב

פירוש כב

השלמת פרשיות עם הצבור. [מזמן מנחת שבת ואילך עד שבת הבאה לאחר אכילה ומצוה מן המובחר קודם אכילה]. ד"ה ישלים: שם

פירוש כג

פי' משיכיר את חבירו ברחוק ד"א. ד"ה אחרים: דף ט ע"ב

פירוש כד

לכתחילה יכונו לקרות ק"ש סמוך להנץ החמה ואם לא קראו בההוא זמנא קורא עד שלש שעות ביום. ד"ה לק"ש כותיקין: שם

פירוש כה

פי' דכל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק כל היום [היינו כותיקין]. ד"ה כל הסומך: שם

פירוש כו

לא עשה ולא כלום מן התורה. יש לדקדק על סייג שהוסיפו חכמים על כל מצוה אף אם קיים עיקר המצוה כהלכתה בלא התוספת שהוסיפו חכמים הוה כאילו לא קיים כלום. [א"ה זה לא נמצא בתוס' ואפשר שדקדק כן לפי פירוש התוספת ודו"ק]. ד"ה תני רב יחזקאל: דף יא ע"א

פירוש כז

ברכת התורה וברכת סוכה באיזה ענין פוטרים. ד"ה שכבר: שם ע"ב

פירוש כח

פתח בדחמרא וסיים בדשכרא לחומרא. ד"ה לא לאתויי: דף יב ע"א

פירוש כט

היה יודע שהוא יין וטעה בלשונו וכן בין י"ט לשבת בחתימת ברכתו. בא"ד: שם

פירוש ל

פירוש ואמונתך בלילות. ד"ה להגיד: שם

פירוש לא

היאך כורע במודים. ולא בתחלה או בסיום שאר ברכות [וצ"ל בר"ה וי"כ]. ד"ה כר"ע: שם ע"ב

פירוש לב

המלך הקדוש והמלך המשפט וטעותו. ד"ה והלכתא: שם

פירוש לג

וכן מה שהוסיפו בעשרת ימי תשובה וספקו. בא"ד: שם

פירוש לד

[דין] ותן טל ומטר [כשמסופק אם אמרו]. בא"ד: שם

פירוש לה

היאך כלולים עשרת הדברות בקריאת שמע. ד"ה בקשו: שם

פירוש לו

בק"ש ובתפלה וכל מקום שאסור לדבר אסור גם כן בלשון הקודש. ד"ה ובאמצע: דף יג ע"א

פירוש לז

בתפלה אין להשיב מפני הכבוד. בא"ד: שם

פירוש לח

לקרות שמע בכל (לב) [לשון]. ד"ה וחכמים: שם

פירוש לט

שמע ישראל עד אחד צריך כוונת הלב. ד"ה אמר רבא: ע"ב

פירוש מ

מלת אחד וכוונתו [זהו מפורש בגמרא וברא"ש סי' ג]: שם

פירוש מא

המתפלל בדרך צריך לעמוד בפסוק ראשון. ד"ה על לבבך: שם

פירוש מב

מותר לענות קדושה באמצע ק"ש ולא בתפלת י"ח. ד"ה שואל: שם

פירוש מג

ואיך יעשה כשיגיע שליח צבור למודים. בא"ד: שם

פירוש מד

[דין] ברכת הלל אף כשאמר הלל בדלוג וברכת הלל בלילי פסח. ד"ה ימים: דף יד ע"א

פירוש מה

דין טעימה בתענית יחיד. ד"ה או דילמא: שם

פירוש מו

אם ליתן שלום לחבירו קודם שיתפלל. ד"ה במשכים: שם

פירוש מז

כסות שאינו מיוחד אלא ליום אם לברך עליו בלילה: ד"ה ויאמר: שם ע"ב:

פירוש מח

אם מותר לברך אציצית או אתפילין בין קריאת שמע לתפלה וחיובם בשעת קריאת שמע ותפלה. ד"ה ומנח תפילין: שם

פירוש מט

שלא להדר אמיא בעידן ק"ש ותפלה ולילך ד' מילין כדי להתפלל במנין. ד"ה אמאן: דף טו ע"א

פירוש נ

ליתן ריוח בין הדבקים ויתר דקדוקים. ד"ה בין הדבקים: ע"ב

פירוש נא

קרא שמע וטעה וכן הלל ומגילה. ד"ה הקורא: דף טז ע"א

פירוש נב

לא יעמוד במקום גבוה ויתפלל [היינו שעומד ע"ג כסא]. ד"ה לפי: שם

פירוש נג

דין רחיצה וחפיפה בימי אבלו ורחיצת יולדת בימי אבלה. ד"ה אסטניס: ע"ב

פירוש נד

וכן בתשעה באב וסיכה ביום כפור. בא"ד: שם

פירוש נה

עד מתי נקרא אונן. ד"ה אנינות [והעיקר בראש סי' ט"ו]: שם

פירוש נו

העוסק בתורה שלא לשמה נוח לו שלא נברא [היינו כשלומד לקנטר]. ד"ה העושה: דף יז ע"א

פירוש נז

יש לגרוס בתקיעות כי הם בזרוע עדיך באו. ד"ה והן: ע"ב

פירוש נח

חתן חייב עכשיו בקריאת שמע ושלא יעשו מלאכה בתשעה באב. ד"ה רב שישא: שם

פירוש נט

אונן פטור מברכות ואינו רשאי להכניס עצמו לחיוב בחול. ובשבת ויום טוב. יש חילוק ופלוגתא. ד"ה ואינו מברך. [א"ה זה החילוק בין י"ט לשבת אינו בתוספת כ"א ברא"ש סימן א' ואדרבא מתוספות מוכח דאין חילוק דאם כן מאי הקשו מסיפא דאיירי בשבת]: דף יח ע"א

פירוש ס

לנהוג אנינות בחול המועד. בא"ד:

פירוש סא

עד מתי נקרא אונן מי שמת בבית האסורים שתפסו מושל והיכא שאין מוטל עליו לקברו. בא"ד:

פירוש סב

שק מלא ספרים או עצמות של מת מפשילן לאחריו וירכוב וספר תורה לפניו ובמקום לסטים מותר לרכוב עליהן. ד"ה וירכוב: שם

פירוש סג

אם מסירין ציצית מטליתו של מת. ד"ה למחר: שם

פירוש סד

מתי קטן חייב בק"ש ומתי חייב בתפילין. ד"ה וקטנים. דף כ ע"א

פירוש סה

אם נשים חייבות בהלל ואם עונין אחריהן. ד"ה בתפלה: שם ע"ב

פירוש סו

אינו יוצא בק"ש בהרהור. ד"ה ורב חסדא: שם

פירוש סז

אם הוציא בפיו ולא השמיע לאזניו יצא. [דין זה בראי"ש סימן י"ד]:

פירוש סח

מתפלל אדם כל היום פי' בספק אם התפלל אבל נזכר שהתפלל כבר פוסק. ד"ה ור' יוחנן: דף כא ע"א:

פירוש סט

מצא צבור מתפללים מתי יתחיל להתפלל י"ח ואם הגיע ש"ץ למודים והוא מתפלל ושומע כעונה ואמן דהאל הקדוש ודשומע תפלה. ד"ה עד: שם ע"ב

פירוש ע

אין יחיד אומר נקדש אבל עם החזן מתפלל קדושה משלם. ד"ה אין: שם

פירוש עא

אין צריך טבילה לא לדברי תורה ולא לתפלה והטובל ליום הכפורים אי מברך הוי ברכה לבטלה. ד"ה ולית הלכתא: דף כב ע"ב

פירוש עב

שהה כדי לגמור את כולה במגילה ושופר במקום דגברא חזי אינו חוזר לראש ואי לא חזי חוזר. ד"ה אלא לכ"ע: שם

פירוש עג

המתפלל ומצא צואה במקומו תפלתו תועבה פירוש יחזור ויתפלל. ד"ה אע"פ: שם

פירוש עד

[דין] היה עומד בתפלה ומים שותתין על ברכיו. ד"ה ממתין: שם

פירוש עה

מותר להשתין בבית הכסא עראי ותפילין בראשו אבל בידו לא. ד"ה חיישינן: דף כג ע"א

פירוש עו

שער באשה ערוה ולא בבתולות [ד"ז ברא"ש סימן ל"ז]:

פירוש עז

אף בבית סגי בהרחקת ארבע אמות לאחוריו ולפניו מלא עיניו:

פירוש עח

ממשמש בבגדיו ופירושו בשעת נפילה. ד"ה וממשמש: דף כד ע"ב

פירוש עט

אם מותר לקרות ק"ש וצואה על בשרו תחת בגדיו. ד"ה פסק: שם

פירוש פ

אם צריך להרחיק מצואת כלבים וחזירין ותרנגולין ההולכין בבית. ד"ה לית הלכתא: דף כה ע"א

פירוש פא

[דין] בתי כסאות שלנו שהן בעומק. ד"ה ריח: שם

פירוש פב

[דין] לבו רואה את הערוה. ד"ה והרי לבו: שם ע"ב

פירוש פג

גרף של רעי של חרס או זכוכית. ד"ה גרף: שם

פירוש פד

ספר תורה וחומש אם אין לו בית אחר עושה לו מחיצה עשרה ושאר ספרים סגי בכיסוי בעלמא. ד"ה ספר תורה: דף כו ע"א

פירוש פה

תפלת מוספין כולי יומא אפילו משחרית. ד"ה תפלת השחר: שם

פירוש פו

אין לבטל תפלת ערבית חנם. ד"ה טעה: שם

פירוש פז

טעה ולא התפלל מוסף עבר יומו בטל קרבנו. ד"ה איבעיא להו: שם

פירוש פח

טעה ולא התפלל יעלה ויבוא במנחה ולא אתה אחד אלא י"ח ברכות. ד"ה טעה: שם ע"ב

פירוש פט

כשנותן שלום לרבו אומר שלום עליך רבי. ד"ה והנותן: דף כז ע"ב

פירוש צ

מתפלל אדם של מוצאי שבת בשבת ואומר הבדלה על הכוס כשיש צורך מצוה. ד"ה צלי: שם

פירוש צא

דין משיב הרוח ותן טל ומטר. ד"ה הא דאידכר: דף כט ע"ב

פירוש צב

פסק רב אלפס דבעי לא עקר רגליו ורגיל לומר תחנונים. ד"ה א"ד: שם

פירוש צג

תפלת הדרך מעומד עדיפא. ד"ה והיכא: דף ל ע"א

פירוש צד

היה רוכב ישב במקומו ויתפלל וכן המהלך אינו צריך להפוך פניו למזרח. ד"ה הלכה כרבי: שם

פירוש צה

בין שתי תפלות ישהה כדי הלוך ארבע אמות. ד"ה כדי: שם ע"ב

פירוש צו

[למה] נהגו לומר פסוקי דזמרה ואשרי קודם תפלה. ד"ה רבנן: דף לא ע"א

פירוש צז

אסור לשחות בסוף כל ברכה אבל באמצע יכול לשחות. ד"ה ומוצאו: שם

פירוש צח

שכור אסור להתפלל ויכול לברך בה"מ אפי' מדומדם. ד"ה מכאן: שם ע"ב

פירוש צט

העוסק בתפלה יכול לישב תוך ד' אמות של מתפלל. ד"ה מכאן שאסור: שם

פירוש ק

דין עננו המתענה בשבת. ד"ה כל היושב: שם

פירוש קא

[יש ב' ענייני] עיון תפלה. ד"ה כל המאריך: דף לב ע"ב

פירוש קב

אם היה נחש מרתיע נגדו [פוסק וחוזר לתחלת ברכה]. ד"ה אבל: דף לג ע"א

פירוש קג

אין להאריך בתפלה להוסיף על מטבע חכמים בשבח של הקדוש ב"ה אבל בתחנונים יוסיף. [ד"ז ברא"ש סימן טז]:

פירוש קד

אמר פסוק וכפליה משתקין אותו. ד"ה אמר פסוקא: דף לד ע"א

פירוש קה

אם נשתתק שליח צבור [באופנים]. ד"ה מהיכן: שם

פירוש קו

ש"צ אם קורא כהנים ולעונות אמן אחריהם. ד"ה לא יענה: שם

פירוש קז

אם טעה באמצעיות ובהמלך המשפט או בג' ראשונות או אחרונות. ד"ה אמצעיות: שם

פירוש קח

אם שכח לומר עננו: בא"ד

פירוש קט

צרכי רבים שואלים בג' ראשונות וכן בג' אחרונות. ד"ה אל ישאל:

פירוש קי

כרם רבעי נוהג אף בחוצה לארץ ודוקא כרם ומחללו על שוה פרוטה

פירוש קיא

ושוחקו ומטילו לנהר. ד"ה ולמאן: דף לה ע"א

פירוש קיב

אין לשתות יין מועט בערב פסח בערב כי אם הרבה. ד"ה טובא: דף לה ע"ב

פירוש קיג

השותה לרפואה אם מצטער בו פטור ואם נהנה חייב לברך. ד"ה כיון: דף לו ע"א

פירוש קיד

קמחא דחטי פוסק בה"ג שהכל. (ד"ה והלכתא) [בתוספות רי"ח]: שם

פירוש קטו

על כל גרעיני פירות מברך כמו על הפרי. ד"ה קליפי: דף לו ע"ב

פירוש קטז

אילן (הראוי לבנין) אי לא טעון קבא אי נמי מעולה בדמים לבנין [מותר לקוצצו זולת בשני שביעית]. ד"ה אין: שם

פירוש קיז

על בוסר שהוא פחות מפול הלבן ב"פ האדמה. ד"ה שיעורו: שם

פירוש קיח

זנגבילא פילפלין גירו"פלא בישין אין מברכין עליהן כלל. ד"ה ברטיבא: שם

פירוש קיט

על קני"לא בורא פרי האדמה על צוקר"ו ואגוז מושק"ט בורא פרי העץ: בא"ד

פירוש קכ

ברכות פנקוכין או אם עושין קמח לתוך תבשיל של פולים או שקדים אם לדבק או לסעוד. ד"ה כל: שם

פירוש קכא

פירוש בורא נפשות וחתימתה. ד"ה בורא: דף לז ע"א

פירוש קכב

בזמן שהפרוסות קיימות פירוש כשהלחם אין שרוי כל כך במים כו'. ד"ה אם: שם

פירוש קכג

הכוסס החטה מברך [ויש להחמיר שאין לאכול קליות וחטים שלוקות אלא בתוך הסעודה כשלא נתמעכו יפה]. ד"ה הכוסס: שם

פירוש קכד

פירוש תוריתא דנהמא [היינו כשאין המים מתלבנים מהפרורים שבתוכו]. ד"ה תוריתא: שם ע"ב

פירוש קכה

פירוש טרוקנין חייבין בחלה: [בתוס' רי"ח].

פירוש קכו

מגרמל"ן וקרפפלי"ן ופארטלא"ש וניליא"ש ואובלאי"ש [שם]:

פירוש קכז

פירוש מברכת המוציא ויש לבצוע בעשר אצבעות. ד"ה והלכתא: דף לח ע"ב

פירוש קכח

על ענינים שמשתנים על ידי בשול לגריעותא או למעליותא ועל נוי"ט (פי' אגוז מטוגן בדבש) בורא פרי העץ. ד"ה משכחת: שם

פירוש קכט

ברכה שלפניו אפי' כל שהוא ולאחריו צריך שיעור אבל בריה אין צריך שיעור. ד"ה בצר: דף לט ע"א

פירוש קל

פירוש מדורמסקין [הוא מין כרוב]: ד"ה דורמסקין: שם

פירוש קלא

אין לנו הסיבה אלא בפת הלכך כל אחד מברך לעצמו הן בפירות הן ביין אפילו ברכה שלפניו. ד"ה נתן: שם

פירוש קלב

איזה מין מוקדם לברכה: ד"ה חביב: שם

פירוש קלג

שיחתוך ואחר כך יברך בחול ולא בשבת. ד"ה והלכתא: שם ע"ב

פירוש קלד

אם ברך על הפת ונפל מידו. בא"ד ועל כל ברכה לבטלה אומר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: [בא"ד] [ד"ז ברא"ש סימן כ]:

פירוש קלה

פתיתין גדולים ושלמות קטנות. ד"ה מברך: שם

פירוש קלו

של חטים פרוסים ושל שעורים שלמים או שניהם ממין אחד ואחד יפה מחברו או אחד מפת ישראל. ד"ה אבל: שם

פירוש קלז

בציעת ליל פסח. ד"ה הכל: שם

פירוש קלח

היכא דשח בין ברכת המוציא לאכילה או בין בורא פרי הגפן לשתייה בין ברכה לשחיטה. ד"ה הביאו: דף מ ע"א

פירוש קלט

[אף אנו] אין רשאין לבצוע עד שיביאו לפניו מלח או לפתן אז יברך. בא"ד:

פירוש קמ

על בירביר"ן ואירביר"ן בורא פרי העץ [ד"ה איתיה]: שם

פירוש קמא

כל ברכה שאין עמה מלכות [אינה ברכה]. ד"ה אמר אביי: שם ע"ב

פירוש קמב

(מבושלים במים) [בושלי כמרא. בתוספות ר"י חסיד: שם]

פירוש קמג

כל מיני פירות איזו מהן מוקדם לברכה. ד"ה אבל ובראש"ש סי' כה: דף מא ע"א

פירוש קמד

פת הבאה בכסנין. ד"ה אלא. ודברים שבתוך הסעודה ולאחר הסעודה: ד"ה הלכתא: שם ע"ב

פירוש קמה

מים ושאר משקין כעין מים אין לברך בתוך הסעודה. ד"ה א"ה: שם

פירוש קמו

משאמר הב לן ונבריך ודין אפיקומן. ד"ה אתכא: דף מב ע"א

פירוש קמז

ברכת המוציא בשנים אחד פוטר את חבירו אם ישבו. ד"ה הסבו: שם

פירוש קמח

יין שלפני המזון (אין) [אימתי] פוטר יין שבתוך המזון וחלוקיו. ד"ה ור"ש: שם ע"ב

פירוש קמט

יין בתוך הסעודה והטוב והמטיב אם אחד פוטר לחברו. היאך יוצאים בהבדלה בעמידה. ד"ה הואיל: דף מג ע"א

פירוש קנ

חתימה מעין שלש על יין ואם אכל תאנים ודייסא ושתי חמרא. ד"ה על העץ: דף מד ע"א

פירוש קנא

ואם מזכיר בשבת ויו"ט ור"ח מעין המאורע במעין ג': בא"ד

פירוש קנב

אין צריך לברך לשמור חקיו בסלוק תפילין. ד"ה ולבני: שם ע"ב

פירוש קנג

השותה מים או שאר משקין לרפואה ד"ה דחנקתיה: דף מה ע"א

פירוש קנד

המודר הנאה מחברו או ג' מודרים וכן הנזהר מפת של עכו"ם. ד"ה אכל טבל: שם

פירוש קנה

שנים שאכלו מצוה לחלק בברכה שלאחריה ולא בברכת המוציא. ד"ה אם רצו: שם

פירוש קנו

[אם] נשים יוצאות בברכת המזון אע"פ שאין מבינות. ד"ה שאני: שם ע"ב

פירוש קנז

[דין] נשים מזמנות לעצמן (אם רצו). בא"ד: שם

פירוש קנח

השומע ברכת הזימון (או ברכה אחרת) מה יאמר. ד"ה רב זביד: שם

פירוש קנט

לדידן דליכא חשש דפועלים יאמר בלחישה אמן דבונה ירושלים. ד"ה ר"א: שם

פירוש קס

יחיד יברך ברכת הזן. ד"ה עד היכן: דף מו ע"א

פירוש קסא

עד היכן אחד מפסיק לשנים: בא"ד

פירוש קסב

ברכות המתחילות או מסיימות בברוך. ד"ה כל הברכות: שם

פירוש קסג

יחיד שהפסיק לשנים חוזר לראש. ד"ה להיכן: שם ע"ב

פירוש קסד

המברך יחזור ויאמר ברוך וכו': בא"ד

פירוש קסה

אחד מן השוק שקראו לזמן והלך לו וחזר להיכן יתחיל בא"ד

פירוש קסו

אין מכבדין בדרכים [אם לא יצאו מתחלה כאחד] ד"ה אין: שם

פירוש קסז

א"צ לשפוך מכוס של ברכה לשאר כוסות וא"צ להמתין עד שישתה המברך היכא דכל אחד כוסו לפניו וכן בברכת המוציא. ד"ה אין מסובין: דף מ"ז ע"א

פירוש קסח

אנו מזמנין על עם הארץ. ד"ה אמר ר"ה: שם ע"ב

פירוש קסט

אף יום טוב שני דוחה אבלות. ד"ה מצוה: שם

פירוש קע

קטן פורח [תוך י"ג שנה] אין עושין אותו סניף לתפלה ולא לברכת המזון עד שיביא שתי שערות. ד"ה ולית הלכתא: דף מח ע"א

פירוש קעא

שנים אכלו פת ואחד ירק ודין להשלים לעשרה אפי' איכא שלשה דשתו מצטרפין. ד"ה תשעה: שם

פירוש קעב

אי אומר בשבת רחם או נחמנו ואומר בשבת רענו זוננו כו'. ד"ה מתחיל: שם ע"ב

פירוש קעג

בסעודה שלישית אם שכח של שבת צריך לחזור אבל לא בסעודה רביעית. ד"ה אי בעי: דף מט ע"ב

פירוש קעד

בעשרה אם רוצה להזכיר על המזון שאכלנו כו'. ד"ה אמר: דף נ ע"א

פירוש קעה

שמש מצרף אפילו בשני בתים וכן בבית חתונה. ד"ה שמש: ע"ב

פירוש קעו

מותר לסמוך קערה בפת היכא דלא ממאיס. ד"ה כמאן: שם

פירוש קעז

אסור לאכול עם האוכלין אלא א"כ אוכלן בבת אחת: בא"ד

פירוש קעח

כשזורקין חטים בבית חתן יזרקום במקום נקי. ד"ה ולא: שם

פירוש קעט

ד' דברים נאמרו בכוס [ובכוס בה"מ יש להחמיר בכולן]. ד"ה אין: דף נא ע"א

פירוש קפ

שטיפה מבחוץ והדחה מבפנים אבל אם אין בו שיורי כוסות לא צריך ד"ה שטיפה: שם

פירוש קפא

לא ישיח המברך וכן שאר המסובין בשעת הברכה אי לאו הכי אפילו דיעבד לא יצא ד"ה אין מסיחין: שם ע"ב

פירוש קפב

טעם דבקדוש והבדלה מברך תחלה איין ובבה"מ בסופו ד"ה ור"י: דף נב ע"א

פירוש קפג

טעמו פגמו היינו בברכת המזון או קדוש והבדלה דבעי כוס ולא לגבי ברכת נהנין. ד"ה טעמו: שם

פירוש קפד

לדידן אין מים אחרונים מעכבין אבל אנשים מעונגים הרגילים בכך צריכין ליטול קודם ברכת המזון. ד"ה והייתם: דף נג ע"ב

פירוש קפה

דוקא משלשים יום לשלשים יום [מברך ברכת הראיה]. ד"ה הרואה: דף נד ע"א

פירוש קפו

כל הני ברכות צריכות שם ומלכות: שם

פירוש קפז

על הנהרות מברך ודוקא אותן דכתיבי כמו חדקל ופרת. ד"ה על: שם

פירוש קפח

כל אדם מברך אניסו אף על פי שאינו ניכר מתוך המקום. ד"ה אבני: שם ע"ב

פירוש קפט

גומל חסדים נוהגין לברכו אחר קריאת התורה. וחולה שמוטל במטה [ודוקא]. ד"ה ואימא: שם

פירוש קצ

על הברקים אין לברך בכל פעם כי אם לאחר פזור העבים: [דין זה ברא"ש סימן י"ג]:

פירוש קצא

מנהג חלמא טבא. ד"ה שב זימנין: דף נה ע"ב

פירוש קצב

אין אנו מברכין על עכו"ם ברוך שנתן ארך אפים. ד"ה הרואה: דף נז ע"ב

פירוש קצג

הרואה חבירו לאחר שלשים יום מברך שהחיינו ודוקא בחביב עליו ושמח לראותו. ד"ה הרואה: דף נח ע"א

פירוש קצד

על הרוחות שכחו וגבורתו מלא עולם ודוקא אם באים בזעף אבל באים בנחת אומר ברוך עושה מעשה בראשית. ד"ה על: דף נט ע"ב

פירוש קצה

על הקשת אומר ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם הנאמן בבריתו וקיים בשבועתו וזוכר הברית ואינו חותם בברוך. ד"ה הלכך: שם

פירוש קצו

ברכת הטוב והמטיב ויין חדש וישן ולמה אין מברכין כן אבשר ופת. ד"ה הטוב: שם ע"ב

פירוש קצז

על מלבושים חדשים מברך שהחיינו ודוקא חשובים ואפי' קנה וחזר וקנה כיוצא בהן. ד"ה ור"י: שם

פירוש קצח

ברכת תפילין היכא שסח או אין לו אלא אחת. ד"ה אשר: דף ס ע"ב

פירוש קצט

ר"ע אוסר בכל מקום לפנות בין מזרח למערב ומפרש בירושלמי ובלבד שאין שם כותל.
ד"ה ר"ע: דף סא ע"ב